

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΓ267	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5-8
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ελληνικά	Νεοπλατωνισμός (Πλωτίνος, Πορφύριος, Ιάμβλιχος)	
	Αγγλικά	Neoplatonism (Plotinus, Porphyry, Iamblichus)	
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ			
<i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Παράδοση, Σεμινάριο, Άσκηση</i>	Παράδοση		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Ειδικού Υποβάθρου (Επιστημονικής Περιοχής)		
ΜΑΘΗΜΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	Όχι		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Φ 160 Ιστορία της Αρχαίας Ελληνικής Φιλοσοφίας		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (Δυνατότητα υποβολής γραπτής εργασίας στα Αγγλικά, Γαλλικά ή Ιταλικά)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Με το πέρας των μαθημάτων, οι φοιτητές/τριες αναμένεται:

- Να έχουν αποκτήσει μια γενική εποπτεία της εξέλιξης της ελληνικής φιλοσοφίας κατά την Ύστερη Αρχαιότητα, με έμφαση στον 3^ο και 4^ο αι. μ.Χ.
- Να είναι σε θέση να συνοψίζουν, να αναλύουν, να συγκρίνουν και να αντιπαραβάλλουν έννοιες, θεωρίες, και κείμενα που εξετάστηκαν στην τάξη.
- Να μπορούν να εκθέτουν και να τεκμηριώνουν τις απόψεις τους με τρόπο επιστημονικό, κάνοντας ορθή και δόκιμη χρήση της ελληνικής γλώσσας.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα επικεντρώνεται στους τρεις κύριους εκπροσώπους του πρώιμου Νεοπλατωνισμού, τον Πλωτίνο, τον Πορφύριο, και τον Ιάμβλιχο, δίνοντας έμφαση σε θέματα μεταφυσικής, ηθικής, σχολιασμού του Πλάτωνα και του Αριστοτέλη, λογικής θεωρίας, και σχέσεως φιλοσοφίας και θρησκείας. Η προσέγγιση είναι θεματική και κειμενοκεντρική.

Ο Πλωτίνος (π. 204/5-270) θεωρείται ως ο ιδρυτής του Νεοπλατωνισμού. Καταγόμενος από τη Λυκόπολη (σημ. Assiout) της Άνω Αιγύπτου, υπήρξε μαθητής του Αμμωνίου Σακκά στην Αλεξάνδρεια και δίδαξε στη Ρώμη. Το έργο του εκδόθηκε από τον μαθητή του Πορφύριο (περ. 234-305), ο οποίος το οργάνωσε σε έξι θεματικές ομάδες των εννέα πραγματειών υπό τον τίτλο *Εννεάδες*, συνοδεύοντάς τα και από τη βιογραφία του δασκάλου του (*Περί τοῦ Πλωτίνου βίου*). Οι *Εννεάδες* εξετάζουν ποικίλα ζητήματα που αφορούν τον άνθρωπο, τον κόσμο, την ύλη, την ψυχή, την αρετή, τον έρωτα, την ανθρώπινη διάνοια, τον Νου, τις Ιδέες, τον Θεό κ.α. Ο ίδιος ο Πλωτίνος θεωρούσε τον εαυτό του ως σχολιαστή του πλατωνικού έργου. Στην πραγματικότητα, όμως, διατυπώνει πρωτότυπες θεωρίες, οι οποίες συμπυκνώνουν την προγενέστερη ελληνική φιλοσοφία υπό το πρίσμα του πλατωνισμού, θέτοντας ταυτοχρόνως τη βάση για την εξέλιξη τους φιλοσοφικού στοχασμού στους αιώνες που ακολούθησαν, μέχρι και τη νεότερη εποχή. Οι πιο σημαντικές καινοτομίες του Πλωτίνου είναι: (α) η τοποθέτηση στην κορυφή της οντολογικής ιεραρχίας μιας απολύτως υπερβατικής, απερινόητης και άρρητης πρώτης αρχής, του Ενός, το οποίο ταυτίζεται με το Αγαθό του Πλάτωνα και με τον Ύψιστο Θεό, και (β) η ταύτιση του νοητού τύπου, δηλαδή του τύπου των πλατωνικών Ιδεών, με τον Νου του Αριστοτέλη. Το Εν ή το Αγαθό, από το οποίο απορρέουν όλα τα πράγματα, ο θείος Νους, που αποτελεί το πεδίο του Όντος και αιωνίως νοεί τον εαυτό του, και, κατά τρίτον, η Ψυχή, η οποία κατέχει μια ενδιάμεση θέση μεταξύ του Νου και του αισθητού κόσμου, συνιστούν τις τρεις βασικές αρχές ή υποστάσεις του μεταφυσικού συστήματος του Πλωτίνου.

Ο Πορφύριος (π. 234-305) καταγόταν από την Τύρο της Φοινίκης (σημ. Λίβανος). Σπούδασε στην πλατωνική σχολή των Αθηνών, όπου υπήρξε μαθητής του Λογγίνου (π. 210-273), και, εν

συνεχεία, στη Ρώμη, στη σχολή του Πλωτίνου, του οποίου υπήρξε ο επιφανέστερος μαθητής. Συνέγραψε πάνω από 60 πραγματείες, οι περισσότερες από τις οποίες σώζονται μόνο αποσπασματικά. Σε αυτές εντάσσονται: έργα συστηματικής φιλοσοφίας, λογικές πραγματείες συμπεριλαμβανομένης και της περίφημης *Εισαγωγής* (δηλαδή, μιας σύντομης εισαγωγής στις *Κατηγορίες* του Αριστοτέλη, η οποία, στα ελληνικά ή στη λατινική μετάφραση του Βοηθίου ή και σε συριακές και αραβικές μεταφράσεις, απετέλεσε το βασικό εγχειρίδιο διδασκαλίας της Λογικής για περίπου μια χιλιετία μέχρι και τον 15^ο αι.), μια συνοπτική κριτική εμβάθυνση στη φιλοσοφία του Πλωτίνου (*Άφορμαί πρὸς νοητά*), έργα υπομνηματισμού, μια πολύτομη ιστορία της φιλοσοφίας αλλά και φιλολογικές μελέτες, μαθηματικά και αστρονομικά κείμενα, μια εμβρυολογική πραγματεία (όπου εξετάζεται το ζήτημα της χρονικής), μια πραγματεία υπέρ της χορτοφαγίας (*Περὶ ἀποχῆς ἐμψύχων*) κ.α. Ένα από τα σπουδαιότερα επιτεύγματά του Πορφυρίου είναι η ουσιαστικότερη σύζευξη πλατωνισμού και αριστοτελισμού, ενώ θεωρείται και ως θεμελιωτής της νεοπλατωνικής παράδοσης υπομνηματισμού έργων του Πλάτωνα και του Αριστοτέλη, η οποία θα αποτελέσει την κύρια μορφή φιλοσοφικής έκφρασης μέχρι και το τέλος των Βυζαντινών χρόνων.

Ο Ιάμβλιχος (π. 242-325) υπήρξε μαθητής του Πορφυρίου. Καταγόταν από τη Χαλκίδα (σημ. Quinnesrin) της Κοίλης (βόρειας) Συρίας, όπου και δίδαξε. Από το εκτεταμένο συγγραφικό του έργο έχουν σωθεί μόνο έξι βιβλία και πολλά αποσπάσματα. Οι ιστορικοί της φιλοσοφίας επικεντρώνονται συχνά στη σύνθεση φιλοσοφικών και θρησκευτικών ιδεών στο έργο του Ιαμβλίου, υποβιβάζοντας την καιρία συμβολή του στη νεοπλατωνική μεταφυσική. Ο Ιάμβλιχος επαύξησε το φιλοσοφικό σύστημα του Πλωτίνου, ενώ ασχολήθηκε και με την αριστοτελική λογική, την οποία θεώρησε ως πυθαγόρεια εφεύρεση, χρησιμοποιώντας την, όπως πιθανώς και ο Πορφύριος, ως μέσο θεολογικής ανάλυσης. Ως πλατωνιστές, και οι δύο θεωρούν ότι η ομοίωση με τον Θεό, στο μέτρο που αυτό είναι δυνατό για τον άνθρωπο, αποτελεί τον σκοπό της ανθρώπινης ύπαρξης. Αλλά, ενώ ο Πορφύριος, όπως και ο Πλωτίνος, πιστεύει ότι η ομοίωση καθίσταται δυνατή μόνο μέσω της άσκησης της αρετής, η οποία είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τη φιλοσοφική μελέτη, ο Ιάμβλιχος υποστηρίζει ότι, για την επίτευξη του σκοπού, απαραίτητη είναι η συμμετοχή σε τελετουργίες που εξαγνίζουν την ψυχή και τη φέρνουν σε επαφή με θεϊκές δυνάμεις. Υπήρξε, έτσι, ο κύριος εισηγητής της θεουργίας, συνόλου ιεροπραξιών που εμπνέονταν από την ελληνική-πλατωνική, την αιγυπτιακή (ερμητική) και την χαλδαϊκή παράδοση, και που, βάση της αρχής της συμπάθειας, αποσκοπούσαν στην ένωση του θεουργού με το θείο μέσω κατάλληλης προετοιμασίας και τελετουργικών πράξεων. Οι απόψεις αυτές του Ιαμβλίου εκφράζονται στο περίφημο σύγγραμμά του *Περὶ τῶν αἰγυπτίων μυστηρίων*, μια επιστολική πραγματεία η οποία απαντά σε ενστάσεις του Πορφυρίου σχετικά με τη θεωρητική βάση και την αποτελεσματικότητα της θεουργίας. Τόσο ο εμπλουτισμός του τριαδικής οντολογίας του Πλωτίνου με την εισαγωγή ενδιάμεσων επιπέδων όσο και η άσκηση της θεουργίας απετέλεσαν βασικά χαρακτηριστικά του ύστερου Νεοπλατωνισμού, του οποίου θεμελιωτής θεωρείται ο Ιάμβλιχος.

Πρόγραμμα

Εβδομάδα	
Εισαγωγή	
1	Ιστορικό πλαίσιο και βασικές αρχές
1 ^ο Μέρος: Πλωτίνος	
2	Η ζωή και το έργο του Πλωτίνου Οι τρεις αρχικές υποστάσεις (Εν, Νους, Ψυχή)
3	Το Εν και ο Νους
4	Ο Νους και η Ψυχή
5	Ψυχή και σώμα, ο αισθητός κόσμος και η ύλη

6	Το κακό και η ομορφιά	
2 ^ο Μέρος: Πορφύριος		
7	Η ζωή και το έργο του Πορφυρίου	
8	Μεταφυσική, Ηθική, Λογική	
9	Φιλοσοφία και Θρησκεία	
3 ^ο Μέρος: Ιάμβλιχος		
10	Η ζωή και το έργο του Ιαμβλίου	
11	Η φιλοσοφία του Ιαμβλίου	
12	Θεουργία	
Επίλογος		
13	Ο Νεοπλατωνισμός κατά τον 4 ^ο αι. μ.Χ.	

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Ναι	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	39
	Προετοιμασία εξετάσεων	26
	Γραπτή Εξέταση	3
	Σύνολο	107
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Τρίωρη Γραπτή Εξέταση	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

- Armstrong, A. H. 1967. *Plotinus*. The Cambridge History of Later Greek and Early Medieval Philosophy. Cambridge: CUP. * Ελλην. Μτφρ. Ν. Παπαδάκης και Μ. Κόφφα, 2006. Αθήνα: Αρχέτυπο.
- Blumenthal, H. J. 1971. *Plotinus' Psychology. His Doctrines of the Embodied Soul*. The Hague: Nijhoff.
- Chiaradonna, R. ed. 2005. *Studi sull'anima in Plotino*. Napoli: Bibliopolis.
- ----- 2023. *Ontology in Early Neoplatonism. Plotinus, Porphyry, Iamblichus*. Commentaria in Aristotelem Graeca et Byzantina 9. Berlin: De Gruyter.
- D'Hoine, P., J. Opsomer, and I.-F. Viltanioti, eds. 2021. *Logic and Exegesis: The Logical Reconstruction of Arguments in the Greek Commentary Tradition. History of Philosophy & Logical Analysis* 24.1-2.
- Dillon J. and L. P. Gerson, 2004. *Neoplatonic Philosophy. Introductory Readings*. Indianapolis and Cambridge: Hackett Publishing Company, Inc.
- Dörrie, H., J.-H. Waszink, and W. Theiler, eds. 1966. *Porphyre*. Entretiens sur l'Antiquité classique 12. Vandoeuvres: Fondation Hardt.
- Edwards, M. 2000. *Neoplatonic Saints: The Lives of Plotinus and Proclus by Their Students*. Translated texts for historians 35. Liverpool: Liverpool university press.
- ----- 2006. *Culture and Philosophy in the Age of Plotinus*. London: Duckworth.
- ----- 2021. *The Routledge Handbook of Early Christian Philosophy*. London: Routledge.
- Emilsson, E. 2017, *Plotinus*. London: Routledge.
- Gerson, L. P. ed. 1996. *The Cambridge Companion to Plotinus*. Cambridge: CUP.
- ----- ed. 2011. *The Cambridge History of Philosophy in Late Antiquity*. 2 vols. Cambridge: CUP.
- ----- and J. Wilberding, eds. 2022. *The New Cambridge Companion to Plotinus*. Cambridge: CUP.
- Hadot, P. 1973. *Plotin ou la simplicité du regard*. Paris: Études Augustiniennes. * Ελλην. Μτφρ: Ε. Δελλή, 2007. Αθήνα: Αρμός.
- Καλλιγιάς, Π. 1990-2018. *Πλωτίνου, Εννεάδες. Αρχαίο Κείμενο, μετάφραση, σχόλια*. 7 τόμοι. Αθήνα: Ακαδημία Αθηνών.
- Karamanolis, G. and A. Sheppard, eds. 2007. *Studies on Porphyry*. London: Institute of Classical Studies, University of London.
- Marmodoro, A. and I.-F. Viltanioti, eds. 2017. *Divine Powers in Late Antiquity*. Oxford: OUP.
- O'Meara, D. J. 2005. *An Introduction to the Enneads*. Oxford: Clarendon Press.
- Remes, P. 2008. *Neoplatonism*. Stocksfield: Acumen.
- Smith, A. 1972. *Porphyry's Place in the Neoplatonic Tradition. A Study in Post-Plotinian Neoplatonism*. The Hague: Martinus Nijhoff.
- ----- 2011. *Plotinus, Porphyry, and Iamblichus. Philosophy and Religion in Neoplatonism*. Farnham: Ashgate Variorum.
- Tanaseanu-Döbler, I., 2013, *Theurgy in Late Antiquity. The invention of a ritual*

tradition. Beiträge zur europäischen Religionsgeschichte 1. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht.

- Tarrant, H., D. A. Layne, D. Baltzly, and F. Renaud, eds. 2017. *Brill's Companion to the Reception of Plato in Antiquity*. Leiden/Boston: Brill. Chapters 16, 17.
- Wallis, R. T. 1995. *Neoplatonism*. Second Edition with a Foreword and Bibliography by Lloyd P. Gerson. Bristol: Bristol Classical Press. * Ελλην. Μτφρ: Γ. Σταματέλλος, 2000. Αθήνα: Αρχέτυπο.

Διαδικτυακές πηγές

- Chiaradonna, Riccardo and Adrien Lecerf, "Iamblichus", *The Stanford Encyclopedia of Philosophy*, E. N. Zalta and U. Nodelman (eds.), URL = <https://plato.stanford.edu/archives/win2023/entries/iamblichus/>
- Gerson, L. "Plotinus." *The Stanford Encyclopedia of Philosophy*, E. N. Zalta (ed.), URL = <https://plato.stanford.edu/archives/fall2018/entries/plotinus/>
- Emilsson, E. "Porphyry", *The Stanford Encyclopedia of Philosophy*, E. N. Zalta (ed.), URL = <https://plato.stanford.edu/archives/spr2022/entries/porphyry/>
- Wildberg, C. "Neoplatonism." *The Stanford Encyclopedia of Philosophy*, E. N. Zalta (ed.), URL = <https://plato.stanford.edu/archives/win2021/entries/neoplatonism/>
- <https://historyofphilosophy.net/later-antiquity/late-antiquity>
- https://athens-alexandria.ims.forth.gr/?page_id=115

Συναφή Επιστημονικά περιοδικά

- *The International Journal of the Platonic Tradition*
- *Ancient Philosophy*
- *Phronesis*
- *Dionysius*
- *Methexis*
- *Elenchos*
- κ.α.

* Σημειώσεις ανά κεφάλαιο θα διανέμονται εβδομαδιαίως. Συνίσταται η παρουσία στις παραδόσεις και η λήψη σημειώσεων.